

Ministerieel besluit tot definitieve bescherming als monument van een op stam gezette meidoorn in geschoren meidoornhaag in Zottegem

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED,

Gelet op het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.1.1, laatst gewijzigd bij het decreet van 4 april 2014;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, artikel 6, 1°;

Gelet op het ministerieel besluit van 16 maart 2016 tot voorlopige bescherming als monument van een op stam gezette meidoorn in een geschoren meidoornhaag in Zottegem;

Gelet op het openbaar onderzoek dat gehouden is van 12 april 2016 tot en met 11 mei 2016 en waarvan de behandeling van de opmerkingen, bezwaren en het advies van de gemeente is opgenomen in bijlage;

Overwegende dat het waarderend onderzoek, waarvan de resultaten zijn opgenomen in het beschermingsdossier, de erfgoedwaarde van een op stam gezette meidoorn in een geschoren meidoornhaag in Zottegem aantoonst;

Overwegende dat een op stam gezette meidoorn in geschoren meidoornhaag als monument een wetenschappelijke waarde bezit die als volgt wordt gemotiveerd:

De op enen gezette meidoorn is zeldzaam omwille van zijn omvang. Het betreft één van de hoogste en dikste, en mogelijk ook oudste op stam gezette meidoorns van Vlaanderen;

Overwegende dat een op stam gezette meidoorn in geschoren meidoornhaag als monument een volkskundige waarde bezit die als volgt wordt gemotiveerd:

De haag in kwestie maakt deel uit van een voormalig boerenerf. Ze werd oorspronkelijk geplant om het erf af te sluiten en als veekering. Er is sprake van een bepaalde beheervorm uit het verleden waarbij de haag geschoren werd. De op enen gezette meidoorn werd geplant en specifiek beheerd in functie van het produceren van een welbepaald type hout om te gebruiken als ambachts- of geriefhout,

BESLUIT:

Artikel 1. Met toepassing van artikel 6.1.1 tot en met artikel 6.1.11 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en artikel 6.2.1 van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 worden de volgende onroerende goederen definitief beschermd als monument:

Een op stam gezette meidoorn in geschoren meidoornhaag, Ten Bosse 121 en zonder nummer in Zottegem, bekend ten kadaster: Zottegem, 7de afdeling, sectie A, perceelnummers 620N (deel), 621D (deel) en 622A (deel).

De definitief beschermde onroerende goederen zijn aangeduid op het plan dat als bijlage bij dit besluit wordt gevoegd.

De fotoregistratie van de fysieke toestand van de definitief beschermde goederen wordt als bijlage bij dit besluit gevoegd.

Art. 2. §1. Het monument heeft de volgende erfgoedwaarden:

1° wetenschappelijke waarde;

2° volkskundige waarde.

§2. De erfgoedelementen en de erfgoedkenmerken van het monument zijn:

De op stam gezette éénstijlige meidoorn staat midden in een geschoren meidoornhaag. Deze beplantingen bevinden zich op de oostelijke perceelgrens van een voormalig erf (vandaag zonder erfgoedwaarde). De meidoornhaag met opgaande meidoorn is het enige wat refereert nog aan de voormalige hoeve. De kleine constructie binnen de afbakening wordt niet mee beschermd.

De geschoren afsluitingshaag is een oude veekering op een perceelgrens. De haag met een hoogte van ongeveer 1 meter was ruim uitgegroeid, en werd recent weer teruggezet op de oorspronkelijke hoogte. De haag met een lengte van 86 meter, bestaat hoofdzakelijk uit (éénstijlige) meidoorn, maar heeft een nevenmenging bestaande uit hulst en gewone es.

In de haag staat een monumentaal uitgegroeide op stam gezette meidoorn. Deze op enen gezette struik is door gericht beheer uitgegroeid tot een kleine opgaande boom. Ook deze boom op de perceelgrens is een relict van de erfbeplanting.

De boom heeft een omtrek van 1,35 meter op een hoogte van 1 meter, en 1,27 meter op een hoogte van 1,50 meter. De totale hoogte bedraagt 12 meter, de hoogte van de takvrije stam is 2 meter en is gevorkt op 2,50 meter. De grootste diameter van de boomkruin bedraagt 9 meter.

Art. 3. Voor het beschermde monument gelden de volgende beheersdoelstellingen:

De geschoren meidoornhaag dient periodiek te worden geschoren (minimaal eenmaal per jaar). De haag is recent ingeboet. Als er in de toekomst gaten vallen in de haag moet er opnieuw worden ingeboet met meidoorn. De opgaande essen in de haag dienen te worden teruggedrongen.

Vraatschade door vee of paardachtigen aan de haag of de opgaande meidoorn dient te worden voorkomen door de weideafsluiting op voldoende afstand van de houtige beplantingen te voorzien.

De op stam gezette meidoorn dient als opgaande boom te worden beheerd. De recent uitgescheurde tak en de snoei van een tak maakt dat de kroon mogelijk niet meer in evenwicht is. De boom dient een verzorgingssnoei te krijgen om dit te milderen.

In geval van conditie- of vitaliteitsverlies van de op stam gezette meidoorn moet er een expertiseverslag worden opgesteld door een deskundige boomverzorger, en moeten de daarin vervatte maatregelen worden uitgevoerd. Deze werken mogen niet worden aangevat zonder een toelating van het agentschap Onroerend Erfgoed of, zoals vermeld in artikel 6.4.4, §1, eerste lid, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, van de erkende onroerenderfgoedgemeente.

Op andere locaties in de haag kunnen heel selectief gekozen rechte scheuten van meidoorn op enen worden gezet, om dan via een traditioneel beheer terug uit te groeien tot een op stam gezette meidoornboom.

De wortelzone van de meidoornboom en -haag worden van bodemingrepen gevrijwaard en worden als (extensief) grasland beheerd.

De algemene doelstelling van de bescherming is het behoud van de erfgoedkenmerken en -elementen die de basis vormen voor de erfgoedwaarden. De voorliggende beheersdoelstellingen zijn ontstaan op basis van onderzoek in situ, literatuur- en archiefonderzoek. Dit sluit niet uit dat bij verder onderzoek gegevens bekend worden die ertoe leiden dat de omschreven beheersdoelstellingen verfijnd, genuanceerd of geïnterpreteerd kunnen worden.

Art. 4. De zakelijkrechthouder en de gebruiker van het beschermde monument zijn verplicht de instandhouding en het onderhoud ervan te verzekeren door:

- 1° het goed als een goede huisvader te beheren en de nodige voorzorgsmaatregelen te nemen tegen schade ten gevolge van brand, blikseminslag, diefstal, vandalisme, wind of water;
- 2° de toestand van het goed regelmatig te controleren;
- 3° regulier onderhoud uit te oefenen. De onderhoudswerkzaamheden moeten oordeelkundig worden uitgevoerd;
- 4° onmiddellijk passende consolidatie- en beveiligingsmaatregelen te nemen in geval van nood.

Art. 5. Voor de volgende handelingen aan het beschermde monument moet een toelating worden aangevraagd:

- 1° het plaatsen, slopen, verbouwen of heropbouwen van een constructie;
- 2° het plaatsen of wijzigen van boven- en ondergrondse nutsvoorzieningen en leidingen;
- 3° het plaatsen van opschriften, publiciteitsinrichtingen of uithangborden, met uitzondering van verkiezingspubliciteit en met uitzondering van tijdelijke publiciteitsinrichtingen, waarbij wordt bekendgemaakt dat het goed te koop of te huur is, op voorwaarde dat de totale maximale oppervlakte niet meer bedraagt dan 4 vierkante meter, aan te brengen;
- 4° het plaatsen of wijzigen van afsluitingen, met uitzondering van gladde schrikdraad en prikkeldraad met houten, ontschorste smalle palen, ten behoeve van veekering;
- 5° het aanleggen van wegen en paden;
- 6° elk werk of handeling dat de aard en de structuur van de bodem kan wijzigen, waaronder graafwerkzaamheden en het stockeren van materiaal of slib;
- 7° elke reliëfwijziging van de bodem, wijziging van het hydrografisch netwerk of werk dat impact kan hebben op het grondwaterpeil;
- 8° het vellen of beschadigen van bomen en struiken, met uitzondering voor dode bomen, en elke handeling die een wijziging van de groeiplaats en groeivorm van de bomen en de struiken tot gevolg kan hebben;
- 9° het aanleggen of wijzigen van verharding of het uitbreiden van bestaande verhardingen;
- 10° het organiseren van activiteiten die het normaal gebruik van het beschermd onroerend erfgoed overstijgen;
- 11° het gebruiken van chemische verdelgsmiddelen, groeiremmers, groeistimulators, hormonale behandelingen, thermische onkruidverdelgers of andere verdelgsmiddelen;
- 12° het omzetten van akker- of grasland naar bos;
- 13° het gebruik van bestrijdingsmiddelen op grasland en wegbermen, uitgezonderd voor de plekgewijze bestrijding van distels en brandnetels.

Er is geen toelating vereist voor het onmiddellijk nemen van passende consolidatie- en beveiligingsmaatregelen in geval van nood, noch voor de uitvoering van regulier onderhoud.

Brussel, **23 DEC. 2016**

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, sweeping initial 'G' followed by several smaller, connected letters, all resting on a single horizontal line.

Geert BOURGEOIS